

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVŪNŲ GEROVĖS IR APSAUGOS ĮSTATYMO NR.
VIII-500 3 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP NR. 21-947(3); TAIS NR. 21-24161(4))**

2021-09-03 Nr. NV-2111

Vilnius

1. Projekto rengėja – Žemės ūkio ministerija (ŽŪM)

2. Projekto tikslas – pakeisti valstybės ir savivaldybių institucijų kompetencijos *gyvūnų augintinių* (gyvūnų, laikomų estetiniais ir bendravimo poreikiams tenkinti) gerovės srityje reglamentavimą, siekiant valstybės politikos gyvūnų augintinių gerovės ir apsaugos srityje formavimą, organizavimą bei kontrolę, ir prekybos gyvūnais augintiniais taisyklių rengimą, bendradarbiaujant su Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba (VMVT), perduoti Aplinkos ministerijos (AM) kompetencijai.

3. Dabartinė situacija:

- Vyriausybės 2021 m. kovo 31 d. pasitarime patvirtinto Vyriausybės 2021-2024 metų teisėkūros plano 1 priedo 99 p. numatyta perduoti gyvūnų augintinių gerovės klausimus Aplinkos ministerijai (numatytas įstatymo priėmimas Seime – 2021 m. IV ketv.).
- Šiuo metu Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo (GGAĮ) 3 str. 4 dalyje nustatyta, kad ŽŪM ar jos įgaliotos institucijos:
 - pagal kompetenciją formuoja valstybės politiką ūkinių gyvūnų gerovės ir apsaugos srityje, paveda ją įgyvendinti įgaliotoms institucijoms, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja, kaip ji įgyvendinama;
 - informuoja ir konsultuoja suinteresuotus asmenis dėl ūkinių gyvūnų gerovės ir apsaugos;
 - nustato kačių, šunų ir šėškų bei kitų gyvūnų augintinių ženklinimo ir registravimo tvarką.
- GGAĮ 3 str. 9 dalyje nustatyta, kad VMVT:
 - pagal kompetenciją įgyvendina valstybės politiką gyvūnų gerovės ir apsaugos srityje;
 - tvirtina bandomųjų gyvūnų laikymo ir naudojimo reikalavimus ir kontroliuoja, kaip jie įgyvendinami, išduoda leidimus atlikti bandymus su gyvūnais;
 - tvirtina kovinių ir pavojingų veislių šunų sąrašus;
 - tvirtina pavojingų šunų įvežimo, įsigijimo, veisimo, dresavimo, prekybos ir laikymo reikalavimus, taip pat kovinių šunų, kovinių šunų mišrūnų ir pavojingų šunų mišrūnų laikymo reikalavimus;
 - tvirtina reikalavimus gyvūnų globėjams, gyvūnų augintinių viešbučiams, gyvūnų globos namams, gyvūnų augintinių veisėjams;
 - tvirtina prekybos ūkiniais gyvūnais ir gyvūnais augintiniais reikalavimus;
 - rengia gyvūnų laikymo savivaldybių teritorijų gyvenamosiose vietovėse tvarkos aprašą;
 - organizuoja kačių, šunų ir šėškų, taip pat pagal poreikį kitų gyvūnų augintinių registravimą ir ženklinimą;
 - organizuoja ir vykdo nustatytų reikalavimų laikymosi priežiūrą, įskaitant Reglamento (ES) 2017/625 21 str. 1 dalyje nustatytą oficialią kontrolę.
- GGAĮ 3 str. 10 dalyje nustatyta, kad savivaldybių administracijos:

- pagal kompetenciją dalyvauja įgyvendinant gyvūnų gerovės ir apsaugos programas, informuoja ir skatina visuomenę globoti gyvūnus, išskyrus laukinius;
- vadovaudamosi VMVT patvirtintu gyvūnų laikymo savivaldybių teritorijų gyvenamosiose vietovėse tvarkos aprašu, tvirtina gyvūnų laikymo savivaldybių teritorijų gyvenamosiose vietovėse taisykles ir kontroliuoja, kaip jos įgyvendinamos;
- organizuoja bešeimininkių gyvūnų augintinių skaičiaus mažinimo savivaldybės teritorijoje veiklą, bepiežiūrių ir bešeimininkių gyvūnų laikinąją globą, bepiežiūrių gyvūnų grąžinimą savininkams;
- gali steigti gyvūnų augintinių kapines ir organizuoti tokių kapinių priežiūrą;
- išduoda leidimus įvežti, įsigyti, laikyti, veisti pavojingus šunis ir jais prekiauti, vykdo kovinių šunų, kovinių šunų mišrūnų, pavojingų šunų ir pavojingų šunų mišrūnų laikymo kontrolę savivaldybės teritorijoje;
- organizuoja kovinių šunų, kovinių šunų mišrūnų, pavojingų šunų ir pavojingų šunų mišrūnų paėmimą ir perdavimą gyvūnų globėjams laikinai juos laikyti.
- GGAĮ 7 str. 4 dalyje nustatyta, kad *Gyvūnų augintinių registro valdytoja* – ŽŪM, *tvarkytojai* – valstybės įmonė Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras bei VMVT.

4. Projekto esmė – siūloma:

- pavesti Aplinkos ministerijai:
 - pagal kompetenciją formuoti valstybės politiką gyvūnų augintinių gerovės ir apsaugos srityje, organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti, kaip ji įgyvendinama;
 - nustatyti kačių, šunų ir šėškų bei kitų gyvūnų augintinių ženklavimo ir registravimo tvarką;
- derinant su Vyriausybės įstatymo, Viešojo administravimo įstatymo nuostatomis, atlikti kitus techninio pobūdžio GGAĮ 3 str. pakeitimus (t. y., išbraukiama nuostata „paveda ją įgyvendinti įgaliotoms institucijoms“; atsisakoma punktų, kuriuose išdėstytos nuostatos, susijusios su suinteresuotų asmenų informavimu ir konsultavimu dėl gyvūnų gerovės ir apsaugos);
- pavesti Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai vykdyti kačių, šunų ir šėškų, taip pat pagal poreikį kitų gyvūnų augintinių registravimo ir ženklavimo tvarkos, reikalavimų gyvūnų globėjams, gyvūnų augintinių viešbučiams, gyvūnų globos namams, gyvūnų augintinių veisėjams laikymosi priežiūrą;
- pavesti savivaldybių administracijoms atlikti kačių, šunų ir šėškų registravimo ir ženklavimo reikalavimų laikymosi priežiūrą;
- įteisinti nuostatą, kad *Gyvūnų augintinių registro valdytoja* yra Aplinkos ministerija.
Numatoma įstatymo įsigaliojimo data – 2022 m. sausio 1 d.

Projekto nauda ir įgyvendinimo kaštai:

- numatoma, kad priėmus Projektą bus nustatytos aiškos susijusių institucijų kompetencijos. Tai leis veiksmingiau užtikrinti gyvūnų augintinių gerovės reikalavimų laikymąsi ir efektyvesnę kontrolę siekiant pagerinti gyvūnų gerovės situaciją šalyje, atsižvelgiant į galimus gyvūnų augintinių nelegalaus įvežimo į šalį kontrolės, nelegalaus gyvūnų augintinių veisimo ir prekybos kontrolės trūkumus, taip pat reaguojant į pastaruoju metu viešai keliamus klausimus dėl galimai neefektyvios gyvūnų augintinių laikymo, dauginimo ir prekybos kontrolės;
- ŽŪM pažymi, kad ministerijoje gyvūnų gerovės klausimams kuruoti skirta tik 0,25 pareigybės, kuriai priskirti ne tik gyvūnų augintinių, bet ir *ūkinių gyvūnų* gerovės klausimai, todėl perkelti šią pareigybę į AM nėra galimybės. ŽŪM nuomone, Projekto nuostatomis

įgyvendinti AM būtų tikslinga įsteigti valstybės tarnautojo pareigybę, skirtą gyvūnų augintinių gerovės ir apsaugos klausimams spręsti;

- šiuo metu ŽŪM *Gyvūnų augintinių registro* administravimą finansuoja pagal vienų metų trukmės sutartį su VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centru. 2022 m. planuojami Centro tvarkomo registro priežiūros ir administravimo darbų apimtis ir lėšų poreikis – 50 tūkst. Eur. Registro darbų finansavimas ir kalendoriniai darbų planai numatomi vieniems kalendoriniams metams, tad ŽŪM sutartiniai įsipareigojimai Centrai baigsis 2021 m. gruodžio 31 d. Numatoma, kad nuo 2022 m. sausio 1 d. pasikeitus registro valdytojų finansavimas būtų skiriamas iš AM skirtų asignavimų;
- ŽŪM pažymi, kad pavedimas savivaldybėms atlikti „kačių, šunų ir šėškų registravimo ir ženklavimo reikalavimų laikymosi kontrolę“ sietinas su Įstatymo 3 str. 10 dalyje įtvirtintomis savivaldybių funkcijomis, todėl gyvūnų augintinių registravimo ir ženklavimo reikalavimų laikymosi priežiūros vykdymas nepareikalaus papildomų savivaldybių biudžeto lėšų.

5. Derinimas:

- pakartotinai teikiamas įstatymo projektas, patikslintas (suderintas darbo tvarka) pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės bei Ekonomikos politikos grupės pateiktas pastabas;
- įstatymo projektas suderintas su Teisingumo ministerija, Aplinkos ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba bei Lietuvos savivaldybių asociacija.

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatom – įstatymo projektas atitinka Vyriausybės programos 162.6 punktą „Užtikrinta gyvūnų gerovė ir apsauga. <...> Naminių gyvūnų gerovės klausimus perduosime Aplinkos ministerijos kompetencijai <...>“ ir įgyvendina Programos įgyvendinimo plano 6.4.21 punktą „Parengti ir priimti Gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo gyvūnų augintinių gerovės klausimai perduodami AM“.

7. Dalykinio vertinimo išvada – gavus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pakartotinę išvadą, siūlytina įstatymo projektą aptarti tarpinstituciniame pasitarime ir svarstyti Vyriausybės posėdyje.

Atkreiptinas dėmesys, kad Vyriausybė 2021 m. rugpjūčio 25 d. nutarimu Nr. 695 pasiūlė Seimui šį įstatymo projektą įtraukti į Seimo III (rudens) sesijos darbų programą (siūlomas svarstymo mėnuo – rugsėjis).

Ekonomikos politikos grupės patarėjas

Vaidas Talačka

Vaidas Talačka, tel. +37070663722, el. p. vaidas.talacka@lr.lt